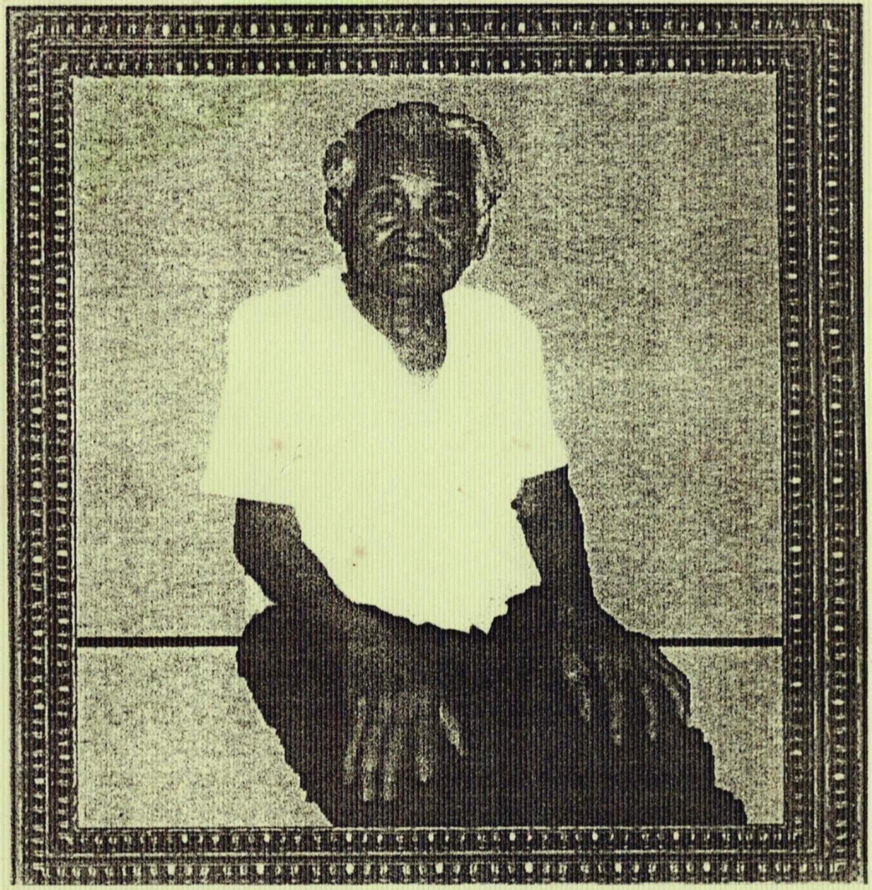

พระราชทานเพลิงศพ

คุณแม่ เป้ บุญหลง อายุ 92 ปี 2 วัน

ณ เมรุวัดโพธิ์ทองบน อ. ปากเกร็ด จ.นนทบุรี

3 สิงหาคม 2546

(แบบ ๑.)

หมายรับสั่งที่ ๑๓๓๙๔ สำนักพระราชวัง

๙ มิถุนายน ๒๕๔๖

พระราชทานเพลิงศพ นางเป้ บุญหลง เป็นกรณีพิเศษ ณ เมรุวัดโพธิ์ทองบน อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

<u>วันอาทิตย์ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๖</u> เวลา ๑๗.๐๐ น. พระราชทานเพลิง

คมกฤษ/พิมพ์/ /ทาน.

วัน	หน้าที่ พนักงานพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ นางเป้ บุญหลง
	เพื่อทราบ
	เครื่องพระราชทานเพลิง และเจ้าพนักงานผู้เชิญมานี้
	เจ้าภาพไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอย่างใดทั้งสิ้น.

ทั้งนี้ ให้จัดการตามหน้าที่และกำหนดวันตามรับสั่งอย่าให้ขาดเหลือ ถ้าสงสัยก็ให้ถามผู้รับรับสั่งโดยหน้าที่ราชการ

ผู้รับรับสั่ง

สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเพลิงศพ นางเป้ บุญหลง ซึ่งนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณเส้นเกล้าล้นกระหม่อม เป็นเกียรติอันสูงสุดแก่ผู้วายชนม์ และวงศ์ตระกูล อย่างหาที่สุดมิได้

หากความทราบโดยญาณวิถีถึงดวงวิญญาณของนางเป้ บุญหลง ได้ด้วยประการใดในสัมปรายภพ คงจะมีความปลาบปลื้มซาบซึ้งเป็นล้นพ้นในพระมหากรุณาธิคุณ ที่ได้รับพระราชทานเกียรติยศอันสูงยิ่งในวาระสุดท้ายแห่งชีวิต

ข้าพระพุทธเจ้าผู้เป็นบุตร ธิดา และหลาน ๆ ขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสกราบถวายบังคมแทบเบื้องพระยุคลบาท ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ และจะเทิดทูนไว้เหนือเกล้าเหนือกระหม่อม เป็นสรรพศิริมงคลแก่ข้าพระพุทธเจ้า และวงศ์ตระกูลตลอดไป

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า

ครอบครัวบุญหลง และญาติพี่น้อง

๑ ประวัติคุณแม่เป้ บุญหลง ๑

❖ **<u>ชาติภูมิ</u>** .....คุณแม่เป้ บุญหลง เกิดวันเสาร์ที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2454 ณ บ้านเปือย ต. เปือย อ. ลืออำนาจ จ. อำนาจเจริญ เป็นบุตรของ นายจันดา - นางแป้น สุดชาวงศ์ มีพี่น้องร่วมบิดามารดา 2 คน

1. นางเป้ บุญหลง ผู้วายชนม์
2. นางปุ้ย พูลชาติ เสียชีวิต

❖ **<u>การศึกษา</u>**.....คุณแม่เป้ บุญหลง ได้เข้ารับการศึกษาดั่งเช่นเด็ก ๆ ทั่วไปในสมัยนั้น ด้วยความยากลำบาก จบแค่ชั้น ป.2 ที่โรงเรียนวัดบ้านเปือย คุณแม่เป็นบุตรคนแรกของครอบครัว จะต้องช่วยเหลือบิดา - มารดา จึงไม่ได้เรียนต่อ

❖ **<u>ชีวิตสมรส</u>**.....คุณแม่เป้ สมรสกับนายเอี่ยม บุญหลง ทั้งสองใช้ชีวิตร่วมกันในฐานะสามี – ภรรยา ช่วยกันประกอบอาชีพทำนามาตลอด สร้างฐานะครอบครัวด้วยความขยัน มานะ อดทน ต่อสู้ชีวิตด้วยความยากลำบาก มีบุตร – ธิดาสืบสกุลรวม 13 คน ดังนี้

1. นายเหลือ บุญหลง ทำงานหน่วยงานเร่งรัดพัฒนาชนบท จ. อุดรธานี เสียชีวิต
2. นายล้วน บุญหลง ประกอบอาชีพอิสระ ที่กรุงเทพฯ เสียชีวิต
3. ด.ญ.เรียบ บุญหลง เสียชีวิตวัยเด็ก
4. นางร้อย สีหาพงษ์ (บุญหลง) ที่ปรึกษากลุ่มพัฒนาแม่บ้านชุมชนริมทางรถไฟคลองเตย กรุงเทพฯ
5. นางกอง ป่าวรีย์ (บุญหลง) ประกอบอาชีพอิสระ จ. อำนาจเจริญ

6. ด.ช.คำพอง บุญหลง เสียชีวิตวัยเด็ก
7. นายทองหล่อ บุญหลง อดีตกำนันแหนบทองคำปี 2538 ปัจจุบัน หัวหน้า วิทยุชุมชน ต. เปือย อ. ลืออำนาจ จ. อำนาจเจริญ
8. นางอมรา กำหอม (บุญหลง) ประกอบอาชีพอิสระ ที่ จ. สมุทรปราการ
9. นายสมหวัง บุญหลง ประกอบอาชีพอิสระ ที่ จ. นนทบุรี
10. นายเหลี่ง บุญหลง ประกอบอาชีพอิสระ ที่กรุงเทพฯ
11. นางบุหลัน บุญหลง ประกอบอาชีพอิสระ ที่กรุงเทพฯ
12. นางสำรวย บุญหลง ประกอบอาชีพอิสระ ที่ จ. ชลบุรี
13. นางดวงจันทร์ ศรีเสน่ห์ (บุญหลง) รับราชการครู ตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 7 ที่โรงเรียนรุ่งเรืองวิทยา อ. ปากเกร็ด จ. นนทบุรี สมรสกับนายอำพน ศรีเสน่ห์ รับราชการครูตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 7 ที่โรงเรียนรุ่งเรืองวิทยา อ. ปากเกร็ด จ. นนทบุรี

❖ **การดำรงชีวิต**.....คุณแม่เป๋ บุญหลง ถึงแม้จะมีลูกมาก เพราะว่าในสมัยก่อนไม่มีการคุมกำเนิด คุณแม่ไม่ย่อท้อต่อชีวิต เป็นคนขยัน อดทน ต่อสู้ชีวิต เลี้ยงดูบุตร – ธิดา ด้วยความเป็นห่วง **ในปี พ.ศ. 2498** สามีเสียชีวิต คุณแม่ครองหม้ายมา 48 ปี ได้อบรมสั่งสอนลูกให้เป็นคนดี รู้จักทำมาหากิน คนโตที่เกิดก่อน ก็ต้องช่วยแม่เพราะเราขาดพ่อ ในสมัยนั้นคุณแม่เลี้ยงลูกด้วยอาหารพื้นบ้านง่าย ๆ (อาหารภาคอีสาน) ให้ลูกอิ่มก่อน แม่ถึงกินทีหลัง เมื่อลูกโตแต่ละคนมาหางานทำที่กรุงเทพฯ เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระคุณแม่ แต่ไม่ได้ทอดทิ้งแม่และน้อง ๆ คุณแม่ได้สอนลูกเสมอว่า

"ความขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน และสู้งาน" จะไม่ทำให้เราอดตาย

❖ **การเสียสละ**.....

- คุณแม่พาลูก ๆ หลาน ๆ ทำบุญกฐินรวมญาติถวายวัดโพธิ์ศิลาบ้านเปือย โดยแบ่งปัจจัย – สิ่งของ มอบให้โรงเรียน อนามัย และสภาตำบลเปือย
- คุณแม่ให้ที่พักแก่ผู้นำเยาวชนไทย – แคนาดา ในโครงการแลกเปลี่ยนเยาวชนไทย – แคนาดา เป็นเวลา 3 เดือน

❖ **วัยชรา**.....ชีวิตของคุณแม่เมื่อมีลูกมาก หมุนเวียนเปลี่ยนที่อยู่กับลูกทุก ๆ คน ซึ่งลูกแต่ละคนได้ตอบแทนพระคุณแม่ ปี 2543-2546 คุณแม่ป่วยเกี่ยวกับหลอดลม ลูก ๆจึงช่วยกันดูแลเอาใจใส่รักษาพยาบาลอย่างดีที่สุด เพราะเป็นช่วงสุดท้ายที่ลูก ๆ จะตอบแทนพระคุณแม่ได้ โดยนำเข้ารักษาที่โรงพยาบาลจังหวัดอำนาจเจริญ โรงพยาบาลจังหวัดอุบลราชธานี โรงพยาบาลเลิศสิน โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และโรงพยาบาลชลประทาน

❖ **วาระสุดท้าย** วันอาทิตย์ที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2546 เวลาประมาณ 13.00 น. คุณแม่ได้จากลูก ๆ หลาน ๆ ไปด้วยอาการอันสงบนิ่ง ด้วยสาเหตุโรคชรา

สิริอายุรวม 92 ปี 2 วัน

การจากไปของคุณแม่ ยังความเศร้าโศกเสียใจให้กับบุตร – ธิดา ญาติพี่น้องของครอบครัวบุญหลง เพราะคุณแม่เป็นสุดที่รักของลูก ๆ ให้ชีวิต ให้ความรู้ ให้คำสั่งสอน

คำว่า **"แม่"** นั้นยิ่งใหญ่ หาใดเปรียบ
สุดจะเทียบ เทียมได้ ในโลกหล้า
เพราะแม่นั้น ให้กำเนิด เกิดลูกมา
คุณของค่า น้ำนม หาใดปาน
แม่มีแต่ คำว่าให้ ไม่คิดรับ
แม่ให้ทรัพย์ ให้วิชา ให้อาหาร
ให้ชีวิต ให้ความคิด ให้วิญญาณ
สุดประมาณ จะนับได้ มากมายจริง

กราบขอบพระคุณ

เจ้าภาพขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่ามาร่วมงานนับตั้งแต่ รดน้ำศพ ฟังสวดพระอภิธรรม นำพวงหรีดดอกไม้เคารพศพ และร่วมงานพิธีพระราชทานเพลิงศพ คุณแม่เป๊ บุญหลง

ขอให้กุศลผลบุญ และความดีที่ให้ไว้แก่ผู้จากไป และแก่บุตร – ธิดา หลาน ๆ จงดลบันดาลให้ท่านและครอบครัว ประสบแต่ความสุขความเจริญ

ถ้าหากการต้อนรับมีสิ่งใดขาดตกบกพร่องในพิธีนี้ เจ้าภาพกราบขออภัยทุกท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ด้วยรักและอาลัยคุณแม่

คุณแม่ได้จากลูก ๆ ไป เหลือไว้แต่ความทรงจำ ไม่ว่าการกระทำอะไรต่าง ๆ ลูก ๆ ทุกคนระลึกถึงเสมอ คุณแม่จะเป็นคนขยันมาก มีความอดทนต่อการเลี้ยงลูก คุณแม่ชอบเรียกแต่ลูกกินข้าว เมื่อลูกมาเยี่ยมแม่ แม่จะเป็นห่วงลูกทุกคน

บัดนี้คุณแม่จากไป วิญญาณอันบริสุทธิ์ของคุณแม่ หากล่องลอยไปสู่ภพใด ขอได้โปรดรับรู้เถิดว่า ลูก ๆ ยังเคารพบูชา และระลึกถึงพระคุณแม่เสมอ ขอกุศลผลบุญที่สร้างไว้ จงนำพาให้ดวงวิญญาณของคุณแม่ไปสู่สุคติด้วยเทอญ

จากลูกทุก ๆ คน

การขอพระราชทานน้ำหลวงอาบศพ

<u>หลักเกณฑ์ในการขอพระราชทานน้ำหลวงอาบศพ</u>

ผู้มีสิทธิได้รับพระราชทานน้ำหลวง ต้องมีตำแหน่งขั้น และยศดังต่อไปนี้

๑. พระสมณศักดิ์ ตั้งแต่ชั้น "พระครูสัญญาบัตร" ขึ้นไป

๒. พระราชวงศ์ตั้งแต่ชั้น "หม่อมเจ้า" ขึ้นไป

๓. ผู้ที่ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์

๔. ข้าราชการพลเรือนสามัญตั้งแต่ระดับ ๓ ขึ้นไป

๕. ข้าราชการฝ่ายทหาร ตำรวจ ยศร้อยตรีขึ้นไป

๖. พนักงานเทศบาลตั้งแต่ระดับ ๓ ขึ้นไป

๗. ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตั้งแต่ "เบญจมดิเรกคุณาภรณ์" (บ.ภ.) และ "เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย" (บ.ม.) ขึ้นไป

๘. ผู้มีเกียรติที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ "จุลจอมเกล้า" (จ.จ.) หรือ "ตราสืบตระกูล" (ต.จ.) ขึ้นไป

๙. ผู้ที่ได้รับพระราชทานเหรียญ "รัตนาภรณ์" รัชกาลปัจจุบัน

๑๐. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาลที่ถึงแก่กรรม

๑๑. รัฐมนตรีที่ถึงแก่อนิจกรรม

๑๒. ผู้ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เป็นกรณีพิเศษ

<u>หมายเหตุ</u> บุคคลผู้ทำลายชีพตนเอง ไม่พระราชทานเพลิงศพ และเครื่องประกอบเกียรติยศ

ขั้นตอนการขอพระราชทานน้ำหลวงอาบศพ

เจ้าภาพหรือทายาท จะต้องจัดดอกไม้กระทง ๑ กระทง ธูปไม้ระกำ ๑ ดอก เทียน ๑ เล่ม มีพานรองพร้อมไปกราบถวายบังคมลา พร้อมด้วยหนังสือกราบบังคมทูลลา โดยติดต่อที่กองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง ในพระบรมมหาราชวัง ตั้งแต่เวลา ๘.๓๐ ถึง ๑๖.๓๐ น. ทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ พร้อมทั้งนำใบมรณบัตร และหลักฐานที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุดไปแสดงแก่เจ้าหน้าที่กองพระราชพิธี เพื่อการจัดชั้นของเครื่องเกียรติยศประกอบศพได้ถูกต้อง

ส่วนพระสงฆ์สมณศักดิ์ ไม่ต้องมีดอกไม้ ธูป เทียน เป็นหน้าที่ของกรมศาสนา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย แจ้งการมรณภาพ และขอพระราชทาน

ตัวอย่างหนังสือกราบบังคมทูลลา

วันที่........เดือน..................พ.ศ........

ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม

ดอกไม้ธูปเทียนข้าพระพุทธเจ้า.....(ชื่อผู้ถึงแก่กรรม).........เครื่องราชอิสริยาภรณ์...อายุ..........ปี
ข้าราชการ...ชั้น.....................................
สังกัด..

ขอพระราชทานกราบถวายบังคมลา..
ด้วยโรค..................................ที่..
อำเภอ...............................จังหวัด..
เมื่อวันที่...........เดือน.........................พ.ศ.........เวลา.....................น.

ควรมิควรแล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ขอเดชะ

หมายเหตุ หนังสือกราบบังคมทูลลานี้ ไม่ต้องลงนามท้ายหนังสือ

อนึ่ง สำนักพระราชวังได้มีคำสั่งให้กองพระราชพิธี ปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องการศพของผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องเกียรติยศประกอบศพชั้นโกศ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๓๘ ไว้ดังนี้

กองพระราชพิธี

เนื่องจากในปัจจุบัน ผู้ที่ถึงแก่กรรมได้รับพระราชทานเครื่องเกียรติยศประกอบศพชั้นสูง ในระดับพระราชทานโกศ แต่ทายาทรับคำสั่งจากผู้ที่ถึงแก่กรรมว่า มีความประสงค์ให้บรรจุลงหีบ แล้วขอพระราชทานตั้งโกศประกอบเกียรติยศ ครั้นถึงกำหนดการขอพระราชทานเพลิงศพ ทางเจ้าหน้าที่กองพระราชพิธี ไม่ยินยอมให้ตั้งโกศบนจิตกาธานโดยปราศจากร่างของผู้ถึงแก่กรรม เลขาธิการพระราชวังได้ปรึกษากับผู้รู้พิจารณาว่า ควรที่จะยินยอมให้ตั้งโกศตามเกียรติยศของผู้ตายบนจิตกาธานได้ ในกรณีที่ศพของผู้ตายบรรจุหีบ โดยนำหีบใส่ไว้ในเตาเผาก่อนถึงเวลาพิธีการ

โดยเหตุผลที่ว่า โกศเป็นเครื่องแสดงเกียรติยศของผู้ตาย และเป็นเครื่องหมายแห่งผลของการที่ได้ปฏิบัติราชการ หรือการที่ได้ทำประโยชน์ให้กับบ้านเมืองมาตลอด จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีร่างของผู้ตายอยู่ในนั้น ให้ถือปฏิบัติตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

นายแก้วขวัญ วัชโรทัย

เลขาธิการพระราชวัง

๔ สิงหาคม ๒๕๓๘

กองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง

โทร. ๒๒๑-๐๘๗๓, ๒๒๑-๗๑๘๒ และ ๒๒๒-๒๗๓๕

การขอรับและการปฏิบัติเกี่ยวกับหีบเพลิงพระราชทาน

<u>การขอรับหีบเพลิงพระราชทาน</u>

เนื่องจากปัจจุบันนั้น มีผู้ขอพระราชทานเพลิงศพเป็นจำนวนมาก เลขาธิการพระราชวังได้มีบัญชาว่า เพลิงที่พระราชทานไปเผาศพ ณ วัดที่อยู่ต่างจังหวัดหรือปริมณฑล ซึ่งห่างจากพระบรมมหาราชวังนอกรัศมี ๕๐ กิโลเมตร ให้จัดเป็นหีบพระราชทานมอบเจ้าภาพเชิญไปดำเนินการเอง โดยไม่มีเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังไปปฏิบัติ ดังนั้น กองพระราชพิธีได้กำหนดระเบียบการขอรับหีบเพลิงพระราชทาน ดังนี้

๑. ให้เจ้าภาพศพ หรือผู้แทนเจ้าภาพ ไปติดต่อขอรับหีบเพลิงพระราชทานที่กองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง

๒. กรณีที่เจ้าภาพ ไม่สามารถไปรับหีบเพลิงพระราชทานด้วยตนเอง จะมอบให้ผู้อื่นไปรับแทนได้ โดยนำต้นเรื่องหนังสือมอบฉันทะ และสำเนาบัตรประจำตัวผู้แทนไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่

๓. เจ้าภาพหรือผู้แทน ควรไปรับหีบเพลิงก่อนกำหนดวันพระราชทานเพลิงอย่างน้อย ๓ วัน

๔. ผู้ที่มารับหีบเพลิงควรแต่งกายสุภาพ

๕. ให้รับหีบเพลิงพระราชทานที่โต๊ะหมู่พระบรมฉายาลักษณ์

<u>หมายเหตุ</u> ๑. เลขาธิการพระราชวังมีคำสั่ง **ห้ามเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังเชิญหีบเพลิงพระราชทานไปปฏิบัติโดยเด็ดขาด** ดังนั้น เจ้าภาพจะต้องเป็นผู้ดำเนินการจัดการหีบเพลิงพระราชทานเอง

๒. ห้ามเปิดหรือบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี ในการพระราชทานเพลิงศพ เมื่อเจ้าภาพเชิญหีบเพลิงพระราชทานไปถึงมณฑลพิธี

การปฏิบัติเกี่ยวกับหีบเพลิงพระราชทาน

สำหรับกรณีที่มีการขอพระราชทานเพลิงศพแต่ศพอยู่ต่างจังหวัด (ห่างจากสำนักพระราชวังเกิน ๕๐ กิโลเมตร) นั้น เมื่อกระทรวงเจ้าสังกัด ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือเจ้าภาพแล้วแต่กรณี ได้มีหนังสือแจ้งมายังสำนักพระราชวังแล้ว หากศพนั้นอยู่ในเกณฑ์ ทางสำนักพระราชวังจะมีหมายรับสั่งแจ้งให้เจ้าภาพศพทราบ เพื่อให้เจ้าภาพหรือผู้แทนไปขอรับหีบเพลิงพระราชทานที่กองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง เมื่อได้รับแล้ว ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

๑. เชิญหีบเพลิงพระราชทาน ไปวางที่ศาลากลางจังหวัด อำเภอ หรือหน่วยราชการที่สังกัดในท้องที่ หรือที่บ้านแล้วแต่กรณี ควรมีพานรองรับหีบเพลิงพระราชทานนั้นด้วย

๒. เมื่อถึงกำหนดวันพระราชทานเพลิงศพ ให้ทางเจ้าภาพจัดหาเจ้าหน้าที่ หรือญาติที่เป็นข้าราชการแต่งเครื่องแบบปกติขาวไว้ทุกข์ เพื่อเชิญหีบเพลิงพระราชทานพร้อมด้วยพานรอง (หนึ่งหีบต่อหนึ่งคน) ไปยังเมรุที่จะประกอบพิธี และก่อนที่จะเชิญขึ้นตั้งบนเมรุนั้น ควรให้ศพขึ้นตั้งบนเมรุให้เรียบร้อยก่อน แล้วจึงเชิญพานหีบเพลิงพระราชทานไปตั้งไว้ด้านศีรษะศพ (บนโต๊ะที่ตั้งหีบเพลิงจะต้องมีผ้าปูให้เรียบร้อย และห้ามมิให้นำสิ่งหนึ่งสิ่งใดวางร่วมอยู่ด้วยเป็นอันขาด) เมื่อเชิญเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้เชิญคำนับเคารพศพหนึ่งครั้ง แล้วจึงลงจากเมรุ

๓. ขณะที่เชิญพานหีบเพลิงพระราชทานไปนั้น ต้องระมัดระวังกิริยามารยาทโดยสำรวม ไม่ต้องทำความเคารพผู้ใด และไม่ต้องเชิญหีบเพลิงพระราชทานเดินตามหลังผู้หนึ่งผู้ใดเป็นอันขาด

๔. ผู้ที่ไปร่วมงานพระราชทานเพลิงศพ ทั้งประชาชน ข้าราชการ และพนักงานลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ ควรแต่งกายเครื่องแบบไว้ทุกข์ตามประเพณีนิยม ในกรณีลูกหลาน หรือญาติรวมทั้งผู้ที่เคารพนับถือผู้วายชนม์ที่รับราชการ จะแต่งกายชุดปกติขาวไว้ทุกข์ ก็จะเป็นเกียรติแก่ผู้วายชนม์ และยังนับว่าเป็นการถวายพระเกียรติ

๕. ผู้ที่ตั้งแถวรอรับหีบเพลิงพระราชทานเดินไปสู่เมรุ ควรเป็นเจ้าภาพงาน การแต่งกายควรแต่งเครื่องแบบไว้ทุกข์ตามประเพณีนิยม ในกรณีที่เป็นข้าราชการแต่งกายปกติขาวไว้ทุกข์

๖. ระหว่างที่เจ้าหน้าที่ เชิญหีบเพลิงพระราชทานเดินไปสู่เมรุนั้น ประชาชนที่มาร่วมงานควรนั่งอยู่ในความสงบโดยมิต้องยืนขึ้น ไม่ต้องทำความเคารพ และไม่มีการบรรเลงเพลงอย่างใดทั้งสิ้น เพราะยังไม่ถึงขั้นตอนของพิธีการ เจ้าหน้าที่ผู้เชิญก็มิใช่ผู้แทนพระองค์ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

๗. เมื่อถึงกำหนดเวลาพระราชทานเพลิง ให้เจ้าภาพเชิญแขกที่มาในงานที่มีอาวุโสสูงสุด ขึ้นเป็นประธานจุดเพลิง

ประธานในพิธีจุดเพลิงที่อาวุโสสูงสุดนั้น หมายถึงอาวุโสทั้งในด้านคุณวุฒิและวัยวุฒิ ทั้งนี้ หากมีพระราชวงศ์ตั้งแต่หม่อมเจ้าขึ้นไป หรือราชสกุลที่มีเกียรติในราชการ ซึ่งศพหรือทายาทผู้ใต้บังคับบัญชา หรือเป็นผู้ที่เคารพนับถือแล้วสมควรเชิญบุคคลนั้นเป็นประธาน

๘. ในกรณีที่มีการอ่านหมายรับสั่ง ประวัติผู้วายชนม์สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ควรอ่านตามลำดับดังนี้

๑ หมายรับสั่ง แสดงถึงการได้รับพระราชทานเพลิงศพ

๒ ประวัติผู้วายชนม์ เพื่อประกาศเกียรติคุณ

๓ สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

หมายเหตุ การอ่านหมายรับสั่ง ประวัติผู้วายชนม์ สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณนั้น เป็นขั้นตอนที่สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ตามความเหมาะสม ส่วนการลงท้ายสามารถอ่านชื่อบุคคลผู้เป็นทายาททั้งหมด หรือจะออกชื่อแต่เจ้าภาพก็ย่อมจะกระทำได้

ขั้นตอนการพระราชทานเพลิงศพ (หีบเพลิง)

๑. ผู้เป็นประธานเปิดหีบเพลิง

๒. หยิบเทียนชนวนมอบให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้เชิญถือไว้

๓. หยิบกล่องไม้ขีดไฟจุดเทียนชนวน รอจนเทียนลุกไหม้ดีแล้ว

๔. ผู้เป็นประธานถวายบังคม (ไหว้) ไปที่หน้าหีบเพลิงที่วางอยู่ หยิบธูปดอกไม้จันทน์ เทียน จุดไฟหลวงจากเทียนชนวน แล้วจึงวางไว้ใต้กลางฐานตั้งหีบศพ เป็นอันเสร็จพิธี

การขอพระราชทานเพลิงศพ

หลักเกณฑ์ในการขอพระราชทานเพลิงศพ

ผู้มีสิทธิ์ได้รับพระราชทานเพลิงหลวง และหีบเพลิงต้องมีตำแหน่งชั้น และยศ ดังต่อไปนี้

๑. พระสมณศักดิ์ ตั้งแต่ชั้น "พระครูสัญญาบัตร" ขึ้นไป
๒. พระราชวงศ์ ตั้งแต่ชั้น "หม่อมเจ้า" ขึ้นไป
๓. ผู้ที่ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์
๔. ข้าราชการพลเรือนสามัญตั้งแต่ระดับ ๓ ขึ้นไป
๕. ข้าราชการฝ่ายทหาร ตำรวจ ยศชั้นร้อยตรีขึ้นไป
๖. พนักงานเทศบาลตั้งแต่ระดับ ๓ ขึ้นไป
๗. ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตั้งแต่ "เบญจมดิเรกคุณาภรณ์ (บ.ภ.) และ "เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย" (บ.ม.) ขึ้นไป
๘. ผู้มีเกียรติที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ "จุลจอมเกล้า" (จ.จ.) หรือ "ตราสืบตระกูล" (ต.จ.) ขึ้นไป
๙. ผู้ที่ได้รับพระราชทานเหรียญ "รัตนาภรณ์" รัชกาลปัจจุบัน
๑๐. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล ที่ถึงแก่กรรมในขณะดำรงตำแหน่ง
๑๑. รัฐมนตรีที่ถึงแก่อนิจกรรม
๑๒. ผู้ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เป็นกรณีพิเศษ

<u>หลักเกณฑ์ในการขอพระราชทานเพลิงศพเป็นกรณีพิเศษ</u>

ผู้ที่สมควรได้รับการพิจารณาในการขอพระราชทานเพลิงศพกรณีพิเศษ ควรอยู่ในหลักเกณฑ์ดังนี้

๑. ผู้ที่อยู่ในราชสกุล ชั้นหม่อมราชวงศ์ และหม่อมหลวง

๒. พระสงฆ์ที่พระราชาคณะพิจารณาขอพระราชทานให้

๓. พนักงานรัฐวิสาหกิจระดับสูง

๔. ผู้ที่ได้รับพระราชทานเหรียญราชรุจิ เหรียญกล้าหาญ และเหรียญชัยสมรภูมิ

๕. ผู้ที่ทำคุณประโยชน์ให้กับประเทศชาติ เช่น ศิลปินแห่งชาติ นักกีฬาระดับชาติ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อดีตสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ อดีตสมาชิกสภาจังหวัด หรืออดีตสมาชิกสภาเทศบาล

๖. ผู้ที่ทำประโยชน์ เช่น บริจาคเพื่อการกุศล คิดเป็นมูลค่าไม่น้อยกว่า ๓๐๐.๐๐๐ บาท บริจาคร่างกายหรืออวัยวะ

๗. บิดา มารดาของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ระดับ ๖ ขึ้นไป

๘. บิดา มารดาของผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ "ตริตาภรณ์ช้างเผือก" (ต.ช.) ขึ้นไป

๙. บิดา มารดาของพระสมณศักดิ์ตั้งแต่ชั้น "พระครูสัญญาบัตร" ขึ้นไป

๑๐. บิดา มารดาของข้าราชการทหาร ตำรวจ ตั้งแต่ระดับพันโท นาวาโท นาวาอากาศโท และพันตำรวจโท ขึ้นไป

หมายเหตุ บุคคลผู้ทำลายชีพตนเอง ไม่พระราชทานเพลิงศพ และเครื่องประกอบเกียรติยศ

ขั้นตอนในการขอพระราชทานเพลิงศพ

๑. **การขอพระราชทานเพลิงศพ** เจ้าภาพหรือทายาทผู้ประสงค์ขอพระราชทานเพลิงศพ จะต้องทำหนังสือแจ้งไปยังกระทรวงเจ้าสังกัดของผู้ถึงแก่กรรม โดยระบุ

- ชื่อ ตำแหน่ง ชั้น ยศ ของผู้ถึงแก่กรรม
- ถึงแก่กรรมด้วยโรคอะไร ที่ไหน เมื่อใด
- ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อะไรบ้าง
- มีความประสงค์จะขอรับพระราชทานเครื่องเกียรติยศประกอบศพอย่างใดบ้าง
- ระบุวัน เวลา สถานที่ที่จะฌาปนกิจ

๒. **การขอพระราชทานเพลิงศพเป็นกรณีพิเศษ** เจ้าภาพหรือทายาท ผู้ประสงค์ขอพระราชทานเพลิงศพกรณีพิเศษ ต้องทำหนังสือถึงเลขาธิการพระราชวัง โดยระบุ

- ชื่อ -สกุล และประวัติโดยย่อของผู้ถึงแก่กรรม
- ถึงแก่กรรมด้วยโรคอะไร ที่ไหน เมื่อใด
- ระบุคุณงามความดีที่เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ หรือคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์การพิจารณาการขอพระราชทานเพลิงศพเป็นกรณีพิเศษ
- ระบุวัน เวลา สถานที่ที่จะฌาปนกิจ

หลักฐานที่ต้องนำมาแสดง

ในการขอพระราชทานเพลิงศพเป็นกรณีพิเศษนั้น จะต้องนำหลักฐานมาแสดงแก่เจ้าหน้าที่ ดังนี้

- ใบมรณบัตรของผู้ถึงแก่กรรม
- ทะเบียนบ้านของทายาทของผู้ถึงแก่กรรม
- บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรข้าราชการของทายาทของผู้ถึงแก่กรรม
- หนังสือรับรองจากหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ใบอนุโมทนาบัตร ในประกาศเหรียญกล้าหาญ หรือเหรียญชัยสมรภูมิ

ทั้งนี้ต้องนำเอกสารต้นฉบับและสำเนาแนบมาพร้อมกับหนังสือด้วย

๓. <u>ติดต่อวัดเพื่อเตรียมการพระราชทานเพลิงศพ</u>

ในการขอพระราชทานเพลิงศพ ทั้งตามเกณฑ์ที่ได้รับพระราชทานและกรณีพิเศษนั้น จะต้องไม่ตรงกับวันเฉลิมพระชนมพรรษา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และวันเฉลิมฉลองสิริราชสมบัติ พระราชพิธีฉัตรมงคล (และตามประเพณีนิยมไม่มีการเผาศพในวันศุกร์)

<u>ข้อกำหนดของกองพระราชพิธี</u>

๑. ผู้มีสิทธิได้รับพระราชทานเพลิง ถ้าจะพระราชทานในต่างจังหวัด (นอกเขตรัศมี ๕๐ กิโลเมตร จากพระบรมมหาราชวัง) ยกเว้นปริมณฑลใกล้กรุงเทพฯ ทางสำนักพระราชวังจะได้จัดหีบเพลิงให้กระทรวงเจ้าสังกัดรับไปพระราชทานเพลิง หรือให้เจ้าภาพศพไปติดต่อขอรับหีบเพลิงพระราชทานที่กองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง

๒. กรณีพระราชทานเพลิงศพ ทั้งตามเกณฑ์ที่ได้รับพระราชทานและกรณีพิเศษ ที่ไม่มีเครื่องเกียรติยศประกอบศพในกรุงเทพฯ ทางสำนักพระราชวัง จะได้จัดเจ้าพนักงานเชิญเพลิงหลวง ไปพระราชทานโดยรถยนต์หลวง ทั้งนี้เจ้าภาพไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น ยกเว้นกรณีปริมณฑลในรัศมี ๕๐ กิโลเมตร

จากพระบรมมหาราชวัง เจ้าภาพจะต้องจัดรถรับ – ส่ง ให้กับเจ้าหน้าที่เชิญเพลิงด้วย

๓. สำหรับเครื่องประกอบเกียรติยศ ได้แก่ หีบ โกศ ฉัตรตั้งนั้น ทางสำนักพระราชวังจะได้เชิญไปประกอบและแต่งตั้งไว้ มีกำหนดเพียง ๗ วัน เมื่อพ้นไปแล้ว เจ้าภาพหรือทายาทยังไม่กำหนดพระราชทานเพลิง ถ้าทางราชการมีความจำเป็น ก็จะถอนส่วนประกอบลองนอกของหีบ หรือโกศ ไปใช้ในราชการต่อไป

๔. ในการพระราชทานเพลิงนั้น เมื่อเจ้าหน้าที่เชิญเพลิงพระราชทาน หรือเจ้าภาพเชิญหีบเพลิงไปถึงมณฑลพิธี ในการนี้ห้ามเปิดหรือบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี เนื่องจากเป็นการไม่เหมาะสม

๕. เจ้าภาพงานพระราชทานเพลิงศพ ควรโทรศัพท์ติดต่อกับเจ้าหน้าที่กองพระราชพิธี เพื่อยืนยันก่อนวันพระราชทานเพลิง ๗ วัน ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๒๒๒๒–๒๗๓๕ หรือ ๒๒๒๑–๐๔๗๓ (เฉพาะเพลิงที่เชิญโดยเจ้าหน้าที่)

๏ ๙

พระบรมราโชวาท

".....คนที่ไม่มีความสุจริต คนที่ไม่มีความมั่นคง ชอบแต่มักง่าย ไม่มีวันที่จะสร้างสรรค์ประโยชน์ส่วนรวมที่สำคัญอันใดได้ ผู้ที่มีความสุจริต และความมุ่งมั่นเท่านั้น จึงจะทำงานสำคัญยิ่งใหญ่ที่จะเป็นประโยชน์แท้จริงได้สำเร็จ"

พระบรมราโชวาท

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

"ข้าราชการไม่ว่าจะอยู่ในตำแหน่งใด ระดับไหน มีหน้าที่อย่างไร ล้วนแต่มีส่วนสำคัญอยู่ในงานของแผ่นดินทั้งสิ้น ทุกคน ทุกฝ่ายจึงไม่ควรจะถือตัวแบ่งแยกกัน หากต้องยกย่องนับถือให้เกียรติกัน สมัครสมานร่วมมือร่วมความคิดกัน ให้การปฏิบัติบริหารงานของแผ่นดินดำเนินไปอย่างมีเอกภาพ และได้ผลที่พึงประสงค์สมบูรณ์

พระบรมราโชวาท

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

"ขอให้ทุกคนมีความปรารถนาที่จะให้เมืองไทยพออยู่พอกิน มีความสงบ และทำงานตั้งจิตอธิษฐาน ปณิธาน จุดมุ่งหมายในแง่นี้ในทางนี้ ที่จะให้เมืองไทยพออยู่พอกิน ไม่ใช่รุ่งเรืองอย่างยอด ช่วยกันรักษาส่วนรวมให้อยู่ดีกินดีพอสมควร ขอย้ำพอควร พออยู่ พอกิน มีความสงบ"

พระบรมราโชวาท

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

"การให้การศึกษานั้น กล่าวสั้นโดยความหมายรวบยอดได้แก่ การช่วยให้บุคคลค้นพบวิธีดำเนินชีวิตโดยทางที่ชอบ ไปสู่ความเจริญและความสุขตามอัตภาพของตน ๆ ผู้สอนมีหน้าที่ที่จะหาวิชาความรู้ และวิธีการครองชีวิตที่ดีมาให้ศิษย์ เพื่อให้ศิษย์สามารถเรียนรู้ได้ก้าวหน้า และดำเนินชีวิตต่อไปได้ด้วยดีตามทำนองคลองธรรมจนบรรลุจุดหมาย และในการนี้ ผู้สอนจำต้องมีวิธีการอันแยบคาย ทั้งในด้านให้วิชาการ และในด้านการอบรมความประพฤติปฏิบัติทุกขั้นตอนโดยลำดับ จึงจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีผลสมบูรณ์ กล่าวคือ สามารถให้การศึกษาแก่ศิษย์ได้ครบทุกส่วน"

พระบรมราโชวาท

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

"ครูตามแบบฉบับมักจะมิได้เป็นผู้ที่บริบูรณ์ด้วยทรัพย์ ด้วยยศศักดิ์ อำนาจและอิทธิพลนัก หากแต่บริบูรณ์ด้วยสมบัติทางคุณธรรม เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความเมตตาปราณี ความเสียสละ ซึ่งเป็นเหตุทำให้สามารถผูกพันจิตใจผู้เป็นศิษย์ให้รักใคร่ไว้ใจ และเคารพเชื่อฟังได้แน่นแฟ้น และสามารถที่จะสั่งสอนถ่ายทอดทั้งวิชาความรู้ ทั้งจิตใจและมารยาทที่ดีให้แก่ศิษย์ได้พร้อมมูล"

พระบรมราโชวาท

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

"ถ้าทำงานด้วยใจรัก แม้จะไม่มีใครรู้ใครเห็น ก็ไม่น่าวิตก เพราะผลสำเร็จ จะเป็นประจักษ์พยานที่มั่นคง ถ้าทุกคนจะปิดทองแต่ข้างหน้าพระกันทั้งนั้นแล้ว พระจะเป็นพระงามบริบูรณ์ไม่ได้"

พระบรมราโชวาท
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

"ประเทศชาติของเราจะเจริญหรือเสื่อมลงนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชาชนแต่ละคนเป็นสำคัญ ผลการศึกษาอบรมในวันนี้ จะเป็นเครื่องกำหนดอนาคตของชาติในวันข้างหน้า ท่านทั้งหลายจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องนี้ เพราะฉะนั้น เมื่อท่านออกไปเป็นครู ท่านต้องพยายามทำหน้าที่ของท่านให้สำเร็จโดยสมบูรณ์"

พระบรมราโชวาท
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

"ผู้ที่เป็นครูจะต้องถือเป็นหน้าที่อันดับแรก ที่จะต้องให้การศึกษา คือสั่งสอนอบรมอนุชน ให้ได้ผลแท้จริง ทั้งในด้านวิชาความรู้ ทั้งในด้านจิตใจและความประพฤติ ทั้งต้องคิดว่างานที่แต่ละคนกำลังทำอยู่นี้ คือความเป็นความตายของประเทศ เพราะอนุชนที่มีความรู้มีความดีเท่านั้น ที่จะรักษาชาติบ้านเมืองไว้ได้"

พระบรมราโชวาท
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

“หน้าที่อาจารย์คือปลูกฝังความรู้แก่อนุชนรุ่นหลังเพื่อให้อนุชนรุ่นหลังนี้สามารถรักษาบ้านเมืองต่อไปได้ ทุกสิ่งทุกอย่างที่ท่านต้องทำ ต้องทำด้วยความเสียสละ ด้วยความเข้มแข็ง ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ที่ต้องทำเช่นนี้ก็ต้องพูดอยู่เสมอว่า สำหรับประโยชน์ส่วนรวม แต่อย่าลืมว่าประโยชน์ส่วนรวมของบ้านเมือง ก็เป็นประโยชน์ส่วนตัวของตัวเอง เพราะว่าบ้านเมืองอยู่ดีแต่ละคนก็อยู่ดี”

พระบรมราโชวาท

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

“ขอให้ทุกคน ทั้งครู ผู้อำนวยการ และเจ้าหน้าที่ทั้งปวงได้พิจารณาในหน้าที่ของครู หน้าที่ที่ไม่ใช่หน้าที่ราชการ หรือหน้าที่ได้รับเงินเดือนตอบแทน แต่หน้าที่ในฐานะมนุษยชนเมื่อทำแล้วจะมีความพอใจได้ใช้ชีวิตในทางที่ถูก ก็การใช้ชีวิตในทางที่ถูกนั้นอาจไม่รวย แต่จิตใจรวย ได้ทำอะไรที่เป็นปึกเป็นแผ่น ได้ทำอะไรที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ต่อบ้านเมือง และต่อโลกมนุษย์ จะมีความพอใจมีความสุขว่าได้ทำสิ่งที่ควร”

พระบรมราโชวาท

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

“ไทยเราเคารพยกย่องครูมาก สงเคราะห์ครูเข้าในบุพการีรองจากบิดามารดา ไม่ว่าผู้ใด แม้มียศศักดิ์มีอำนาจเพียงใด ก็ยังยำเกรงเชื่อฟังครู ไม่ลบหลู่ไม่ลืมครู เพราะเราถือว่าครูเป็นผู้ปลูกฝังทั้งความรู้และความดีให้แก่เรา เป็นผู้ที่ปั้นเราให้เป็นคนดีมีประโยชน์”

พระบรมราโชวาท

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ภาษิต คำกลอน

พรหมวิหารสี่

✪ สุมินรัตน์ รัตนศิลา

เมตตานำ เป็นธรรม ค้ำจุนโลก
ให้สร่างโศก สิ้นทุกข์ เป็นสุขศรี
ความเอ็นดู อยู่คู่ตน เป็นคนดี
เป็นเครื่องชี้ คุณธรรม ประจำตัว

กรุณา ปรารถนา ให้พ้นทุกข์
ให้อยู่อย่าง เป็นสุข กันถ้วนทั่ว
ความกรุณา หนุนนำ กำหนดตัว
เป็นเครื่องชี้ ดีชั่ว ในตัวตน

มุทิตา พาที ยินดียิ่ง
ให้สมาน มิตรมิ่ง ยิ่งด้วยผล
ความยินดี มีค่ายิ่ง กับทุกคน
เป็นเหมือนมนต์ ศักดิ์สิทธิ์ ติดตรึงใจ

อุเบกขา ทำท่า ว่าวางเฉย
ให้ตรองตรึก ก่อนเอ่ย จะแก้ไข
ความวางเฉย ไม่ใช่เลย ละทิ้งไป
มีความนัย เป็นเหตุ เป็นผลกัน

เมตตา กรุณา มุทิตา
อุเบกขา นี้หนา อย่าเหหัน
พรหมวิหาร ทั้งสี่ ชี้ชัดครัน
เป็นธรรมะ ผู้ใหญ่ท่าน ควรยึดครอง
หัวหน้างาน บริหาร ท่านผู้ใหญ่
ยึดธรรมะ พรหมวิหารสี่ไซร้ กันทั้งผอง
จะสิ้นทุกข์ เกิดสุข ดั่งใจปอง
ธรรมะครอง ใจตน ชนชื่นชม

๛ ✵ ๛

อย่าหลงเมา ในลาภยศ สรรเสริญ
ปล่อยใจเพลิน ลืมตาย วายสังขาร
มีสิ่งใด ที่จีรัง ยั่งยืนนาน
เมื่อถึงกาล ก็ย่อยยับ ดับไปเอง

๛ ✵ ๛

บทกลอนสร้างสรรค์ความรู้คู่คุณธรรม

◉ ผศ. ญาดาพนิต ธรรมเกษร

การศึกษา พาชีวิต จิตสูงส่ง
ช่วยดำรง คงค่าคน ตนขวนขวาย
ใฝ่ศึกษา หาความรู้ ไม่ดูดาย
ถึงจุดหมาย มีความรู้ คู่คุณธรรม

๑ ◈ ๑

ครูดี มีความรู้ คู่คุณธรรม
มุ่งชี้นำ คำสอนศิษย์ จิตสร้างสรรค์
ประพฤติดี มีเกียรติสม ชื่นชมกัน
สอนศิษย์นั้น เป็นคนดี ศรีสังคม

๑ ◈ ๑

มีความรู้ คู่คุณธรรม นำชีวิต
มุ่งมั่นจิต คิดทำดี มีสุขสันต์
ประพฤติดี มีค่าคน ผลอนันต์
ทุกคืนวัน หมั่นทำดี มีสุขเอย

๑ ◈ ๑

เป็นคนดี มีน้ำใจ ใสสะอาด
ทุกหยดหยาด อาจเกิดได้ ไม่ต้องขอ
คุณค่าสูง จูงคนมี ดีเพียงพอ
ไม่รั้งรอ ขอทำให้ ด้วยใจจริง

๑ ◈ ๙

คุณพ่อแม่ แท้ยิ่งใหญ่ หาใดเทียบ
ไม่มีเปรียบ เทียบตีนั้น สุดสรรหา
มีพระคุณ บุญแก่ลูก ผูกพันมา
ไม่นำพา ถ้าลำบาก ตรากตรำเอย

๑ ◈ ๙

ความรักใด ในโลกนี้ ไม่มีเหมือน
ตรึงตราเตือน เหมือนใจแม่ ไม่แปรผัน
ทุกวันคืน ตื่นหลับห่วง ดวงชีวัน
รักแม่นั้น กลั่นจากใจ ให้ลูกเอย

๑ ◈ ๙

เป็นคนดี	มีจิตใจ	ใสสะอาด
จะไม่ขาด	คนชื่นชม	สมศักดิ์ศรี
มีน้ำใจ	ได้ส่งเสริม	เพิ่มบารมี
จะโชคดี	มีสุขสันต์	นิรันดร์เทอญ

๛ ◈ ๛

มารยาทดี	ไม่มีพลาด	มาดลีลา
อีกมองมา	พาที่ไร	ไม่ขัดเขิน
ผู้ใดมี	ทีท่าทำ	นำดูเพลิน
คนสรรเสริญ	เพลินท่วงท่า	ว่างดงาม

๛ ◈ ๛

วิญญูชน	คนทำดี	มีสร้างสรรค์
รู้แบ่งปัน	มั่นใจสร้าง	ทางเหมาะสม
เหตุผลมี	ดีถูกต้อง	ก้องนิยม
น่าชื่นชม	สมศักดิ์ศรี	ดีแน่เอย

๛ ◈ ๛

คิดก่อนพูด แล้วจึงทำ จดจำไว้
ทำเมื่อใด ให้รู้คิด วินิจฉัย
ต้องแน่ใจ ไม่มีผิด คิดมั่นใจ
ทำทันใด ให้งานเสร็จ สำเร็จดี

เป็นคนดี มีระเบียบ เฉียบวินัย
คือเด็กไทย ใจซื่อสัตย์ หัดนิสัย
พยายาม ความอดทน ฝึกฝนไป
ทำสิ่งใด ให้รอบคอบ ตรวจสอบดี

ในวัยเรียน เพียรเขียนอ่าน การเรียนรู้
ให้เฟื่องฟู ดูตำรา พาสร้างเสริม
เรียนรู้ไว้ ในนอกห้อง ต้องเพิ่มเติม
ปัญญาเพิ่ม เสริมฝึกฝน ด้วยตนเอง

รู้จักใช้	เวลาว่าง	สร้างประโยชน์
จะรุ่งโรจน์	โชติช่วงดี	ศรีสดใส
ทุกเวลา	พาสร้างสรรค์	บุกบั่นไป
ทำว่องไว	ให้ได้งาน	เบิกบานใจ

๛ ◈ ๛

ชีวิตนี้	ซี้ซั้ว	มัวเสพติด
คนหลงผิด	ติดยา	พามัวหมอง
ต้องเที่ยวกิน	ดินทราย	ไม่อายมอง
หากใครมอง	ของเป็นทาส	พลาดคือตาย

๛ ◈ ๛

การพนัน	ขันแข่ง	แย่งอยากรวย
ทั้งเลวด้วย	ป่วยการคิด	ผิดมัวหมอง
ทุกเพศวัย	ให้ป้องปราม	ห้ามไปลอง
ต้องไตร่ตรอง	ห้ามเด็ดขาด	พลาดหมดตัว

๛ ◈ ๛

รู้จักกิน สินที่ใช้ ให้พอดี
รู้วิธี มีออมไว้ ไม่ขัดสน
หาได้น้อย บ่อยใช้มาก จะยากจน
เกิดเป็นคน ตนรู้จัก รักพอดี

โลกสดสวย ด้วยสะอาด ชนชาติเจริญ
มองดูเพลิน เดินไปมา พาสดใส
พื้นที่ใด ไร้ขยะ เกะกะไป
มองเมื่อไร ให้เพลินตา พาเพลินใจ

ยุติธรรม ไม่คอนข้าง สร้างไมตรี
ที่ใดมี ดีเป็นกฎ ลดปัญหา
ไม่ลำเอียง เพียงทั่วกัน จัดสรรมา
ทุกคนพา น่าชื่นชม เหมาะสมดี

สามัคคี ดีหมู่เหล่า เผ่าพงศา
ช่วยนำมา พารัก สมัครสมาน
รวมพลัง ยังเข้มแข็ง แกร่งด้วยงาน
ดีประสาน งานเสร็จด้วย ร่วมช่วยกัน

© ®

เป็นคนดี มีความรู้ คู่คุณธรรม
ส่งผลนำ ทำให้เกิด เปิดโลกสรรค์
ความรู้ใช้ ให้ถูกต้อง ได้ป้องกัน
โลกสุขสันต์ เพราะคนดี มีมากมาย

© ®

หวัง และ ฝัน

(มนตรี เกตุพันธ์)

ความหวังของ พ่อแม่ มีแต่ลูก
จึงฝังปลูก ความดี มีแต่ให้
ด้วยทุ่มเท ความรัก มากกว่าใคร
เมื่อเติบใหญ่ หวังไว้ซึ่ง ได้พึ่งพา

ยอมสละ เพื่อลูก ทุกสิ่งอย่าง
ทุกก้าวย่าง ปลูกสำนึก ให้ศึกษา
ส่งให้เรียน เขียนอ่าน การนำนา
เพื่อนำพา พ้นลำเค็ญ เป็นสำคัญ

ความหวังของ คุณครู ผู้สั่งสอน
เอื้ออาทร ตามแนวทาง อย่างสร้างสรรค์
ให้ความรู้ ศิษย์ทุกเหล่า เท่าเทียมกัน
คือหมายมั่น ได้วิชา ก้าวหน้าไกล

ทำหน้าที่ อันดับสอง รองพ่อแม่
คอยดูแล อบรม บ่มนิสัย
คุณธรรม นำชีวิต ติดตัวไป
เป็นกำไร อุดมการณ์ งานสร้างคน

ความหวังของ โรงเรียน เพียรสร้างชื่อ
ให้ร่ำลือ ทั่วไป ในทุกหน
มาตรฐาน ศิษย์เรา เท่าสากล
หวังชุมชน มีส่วนด้วย ร่วมช่วยกัน

ขอความหวัง จงรุ่งโรจน์ ปรากฏเด่น
ดุจแสงเพ็ญ งดงาม ตามที่ฝัน
ปฏิรูป การศึกษา พร้อมหน้ากัน
หวังสักวัน ฝันสูงส่ง คงเป็นจริง

๑ ◈ ๑

"คนที่เรียนรู้สิ่งใดด้วยตนเอง
มักจะมีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้นอีกทีละนิด
จนกระทั่งแข็งแกร่งในที่สุด
ความฉลาดก็เช่นกัน
คนบางคนเกิดมา
ก็มีความฉลาดต่อสู้ชีวิตอยู่ในสันดาน
แต่บางคนต้องเรียนรู้
ต้องซื้อความฉลาด
ด้วยความโง่ของตนเองก่อน"

จากเรื่อง : ตำหนิในดวงจันทร์ ของสีฟ้า

คำคน......คำคม........

การเป็นครู นั้นไซร้ ไม่ลำบาก
แต่สอนดี นั้นยาก เป็นหนักหนา
เพราะต้องใช้ ศิลป วิทยา
อีกมีความ เมตตา อยู่ในใจ

◉ หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล

"การเรียนรู้ที่จะสำเร็จได้นั้น ต้องประกอบด้วยทัศนคติ ความชำนาญ ความรู้ และความร่วมมือ ร่วมใจกัน และในอนาคตต้องการเห็นเด็กเยาวชนของชาติ มีความรู้ ความสามารถ แบบเก่ง ดี และมีสุข ตามแนวคิดในการปฏิรูปการศึกษา"

พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี